

Серія
„Декани факультету спорту Львівського державного
університету фізичної культури”

АНДРІЄВСЬКИЙ
ВАДИМ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність

Біобібліографічний нарис

Укладач Ірина Свістельник

VADYM ANDRIEVSKYY

Vital way and scientifically pedagogical activity

Biobibliography essay

Compiler Iryna Svistel'nyk

УДК 796.071:016:929
ББК 75+91.9
А 65

Серія
„Декани факультету спорту Львівського державного
університету фізичної культури”
Започаткована 2016 року

Андрієвський Вадим Олексійович: життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність : біобібліогр. нарис [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2016. – 20 с. (Серія „Декани факультету спорту Львівського державного університету фізичної культури”).

До біобібліографічного нарису увійшли відомості про життєвий шлях, науково-педагогічну діяльність та наукові видання видатного спортсмена, провідного вченого Львівського державного університету фізичної культури – Андрієвського Вадима Олексійовича, який обіймав посаду декана спортивного факультету у 1977–1979 рр.

© Свістельник І., 2016

АНДРІЄВСЬКИЙ ВАДИМ ОЛЕКСІЙОВИЧ

(26 грудня 1912 – 12 січня 1994)

Народився 26 грудня 1912 року у Брест-Литовську. Навчався у Харківському машинобудівному технікумі до третього курсу, з якого перейшов вчитися на курси інструкторів Харківського державного інституту фізичної культури. 1932 року вступив на навчання до Державного центрального інституту фізичної культури у Москві, який закінчив 1936 року. Після навчання був скерований до Харкова, де працював до 1949 року на посаді завідувача кафедри володіння холодною зброєю Державного інституту фізичної культури України. Майстер спорту СРСР (1937). Від січня до квітня 1941 року командував 25-м лижним батальйоном 11-ї армії

Північно-Західного фронту. Після поранення скерований до Головного управління Всевобучу НКО СРСР.

1945 року переведений до Державного центрального інституту фізичної культури у Москву на посаду начальника кафедри рукопашного бою та фехтування. Після демобілізації у серпні 1946 року наказом Комітету у справах фізичної культури та спорту при Раді Міністрів УРСР скерований до Львова, у новостворений інститут фізичної культури. 1948 року очолив кафедру фехтування та важкої атлетики. Згодом працював на посадах декана факультету, професора кафедри фехтування і боксу. Неодноразовий чемпіон та призер першостей СРСР та УРСР з фехтування 40–50-х років. Виступав у різних змаганнях всесоюзних та республіканських рівнів.

Кандидат педагогічних наук (1954), доцент (1957), заслужений тренер СРСР (1957).

Від січня 1967 до липня 1974 року обіймав посаду ректора Львівського державного інституту фізичної культури. 27 листопада 1974 року звільнився з посади ректора за станом здоров'я. Незважаючи на це, до останнього дня викладав на кафедрі. Професор (1981).

Помер 12 січня 1994 року.

Того ж року кафедра фехтування, боксу та національних одноборств Львівського державного інституту фізичної культури започаткувала щорічний міжнародний турнір пам'яті В. О. Андрієвського.

Нагороджений орденами: „Червоного прапора” (1944), „Знак Пошани” (1961), „Трудового червоного прапора” (1971) та медалями „За перемогу над Німеччиною” (1945), „За оборону Москви”(1945), „За трудову доблесть” (1975).

Засновник радянської школи фехтування, яка була визнана провідною у світовому масштабі. Вперше узагальнив досвід відповідних кафедр інститутів фізичної культури, фахівців-тренерів та свій власний багаторічний досвід з теорії та методики підготовки спортсменів і фахівців з фехтування; вивчав вітчизняний та зарубіжний досвід з фехтування, став одним зі

співавторів трьох посібників з фехтування для інститутів фізичної культури, а також навчального посібника „Фехтування на шпагах”; розробив електронно-механічний пристрій „Фехтувальник” для дослідження впливу окремих вправ на стан рухових реакцій фехтувальників. Був керівником вперше створеної комплексної наукової групи (КНГ) у період підготовки збірної команди СРСР з фехтування до VII Ігор Олімпіади та брав участь у роботі КНГ під час підготовки збірної команди УРСР з фехтування до VII Спартакіади народів СРСР. За розпорядженням Спорткомітету СРСР керував групою науковців, яка розробляла поурочні програми для різних категорій осіб, які займалися фехтуванням (від груп початкового навчання до шкіл вищої спортивної майстерності). Ці напрацювання й досі залишаються базовими для організації, методики навчання та сучасного тренування фехтувальників.

Підготував понад 50 майстрів спорту СРСР, понад 25 років був старшим тренером збірних команд УРСР та СРСР з фехтування. Серед його учнів – п’ять заслужених тренерів СРСР, дев’ять заслужених тренерів союзних республік. Значна кількість учнів стали педагогами, тренерами та майстрами спорту СРСР: зокрема К. Чернишенко, І. Манаєнко, В. Євтушенко, М. Худоярова, В. Колесников та ін. Підготував дев’ятьох кандидатів наук, а його вихованець В. С. Келлер став знаним науковцем не тільки у колишньому Радянському Союзі та незалежній Україні, а й за кордоном.

Наукові праці В. О. Андрієвського:

1947:

1. Андриевский В. А. Фехтование на шпагах / В. А. Андриевский // Теория и практика физической культуры. – 1947. – № 5. – С. 201.

1953:

2. Андриевский В. А. О технической подготовке фехтовальщика на рапирах / В. А. Андриевский // Теория и практика физической культуры. – 1953. – № 8. – С. 51–52.

1954:

3. Андриевский В. А. К вопросу о методике обучения фехтованию : рукопись / В. А. Андриевский // Архивный фонд рукописей. – Л., 1954.
4. Андриевский В. А. Методика обучения фехтованию и пути совершенствования спортивного мастерства фехтовальщиков : автореф. дис. ... канд. пед. наук / В. А. Андриевский ; ГЦОЛИФК. – Москва, 1954. – 17 с.
5. Андриевский В. А. Фехтование : учеб. пособие для ин-тов физ. культуры / В. А. Андриевский. – Москва : Физкультура и спорт, 1954. – Гл. 1. – С. 5–20.
6. Андриевский В. А. Фехтование : учеб. пособие для ин-тов физ. культуры / В. А. Андриевский. – Москва : Физкультура и спорт, 1954. – Гл. 8. – С. 220–332.

1955:

7. Андриевский В. А. Опыт тренировки фехтовальщиков высших разрядов / В. А. Андриевский // Тез. докл. X науч. конф. преподавателей ЛГИФК. – Львов, 1955. – С. 3–7.
8. Андриевский В. А. Фехтование : программа / В. А. Андриевский. – Москва, 1955. – 29 с.

1957:

9. Андриевский В. А. Воспитывать мастерство смолodu / В. А. Андриевский // Советский спорт. – 1957. – 14 сент.
10. Андрієвський В. О. Фізична підготовка в тренуванні фехтувальника / В. О. Андрієвський // Тези доп. XI наук. конф., присвяч. підсумкам наук.-дослід. роботи за 1956 рік. – Львів, 1957. – С. 53–56.
11. Андрієвський В. О. Як ми готуємо майстрів клинка / В. О. Андрієвський // Фізкультура і спорт. – 1957. – № 9. – С. 23–24.

1958:

12. Андриевский В. А. Воспитывать мастерство смолоду (из опыта работы с фехтовальщиками) / В. А. Андриевский // Советский спорт. – 1958. – 14 сент.

1959:

13. Андриевский В. А. Опыт подготовки фехтовальщиков / В. А. Андриевский // Ученые записки ЛГИФК. – Львов, 1959. – Вып. 2. – С. 16–33.
14. Андриевский В. А. Фехтование : учеб. для ин-тов физ. культуры / под ред. В. А. Аркадьева. – Москва : Физкультура и спорт, 1959. – Гл. 1. – С. 5–15.
15. Андриевский В. А. Фехтование : учеб. для ин-тов физ. культуры / под ред. В. А. Аркадьева. – Москва : Физкультура и спорт, 1959. – Гл. 9. – С. 336–480.

1960:

16. Андриевский В. А. Фехтование : программа для пед. фак-тов ин-тов физ. культуры / В. А. Андриевский, В. С. Келлер. – Москва, 1960. – 16 с.

1961:

17. Андрієвський В. О. Фехтувальникам – високу якісну зброю / В. О. Андрієвський // Радянський спорт. – 1961. – 13 черв.

1964:

18. Андриевский В. А. Техническая подготовка / В. А. Андриевский // Фехтование : учеб. пособие для тренеров. – Москва, 1964. – С. 73–207.
19. Келлер В. С. Фехтование : программа для пед. фак-тов ин-тов физ. культуры / В. С. Келлер, В. А. Андриевский. – Москва : Физкультура и спорт, 1964.
20. Андриевский В. А. Основы спортивной тренировки фехтовальщиков / В. А. Андриевский, Л. В. Сайчук, Н. А. Изуцкиер // Фехтование : учеб. пособие для тренеров. – Москва, 1964. – С. 15–45.

1969:

21. Андриевский В. А. Фехтование : метод. пособие для студ. заоч. обуч. ин-тов физ. культуры / В. А. Андриевский, В. С. Келлер. – Киев, 1969. – 520 с.

1970:

22. Андриевский В. А. Система подготовки специалистов по фехтованию в институтах физической культуры / В. А. Андриевский // Фехтование : учеб. пособие. – Киев, 1970. – С. 22–28.

1972:

23. Сучасне тренування фехтувальника : зб. метод. робіт / за ред. В. О. Андрієвського, В. С. Келлера. – Київ : КДІФК, 1972. – 52 с.

1978:

24. Андриевский В. А. Фехтование в советской системе физического воспитания / В. А. Андриевский // Фехтование : учеб. для ИФК. – Москва : Физкультура и спорт, 1978. – Гл. 1. – С. 4–11.

1980:

25. Андриевский В. А. Рекомендации по проведению учебно-тренировочных занятий / В. А. Андриевский // Пути повышения спортивного мастерства фехтовальщиков. – Львов, 1980. – С. 7–14.

1986:

26. Турецкий Б. В. Усовершенствование методики оперативного, текущего и поэтапного управления : теоретическое исследование психических компонентов конфликтного взаимодействия фехтовальщиков в поединке : отчет о НИР (промеж.) : тема 2.7.2, № ГР 0186.0076882 / Б. В. Турецкий, Е. Н. Череповский, В. А. Андриевский. – Львов, 1986.

Публікації про В. О. Андрієвського:

1. Андриевский Вадим Алексеевич [Электронный ресурс] // Федерация фехтования России. – Режим доступа: http://www.rusfencing.ru/cntnt/o_fehtovan

2. Андриевский Вадим Алексеевич [Электронный ресурс] // Спортивный некрополь. – Режим доступа: <http://www.sport-necropol.ru/>
3. Андрієвський Вадим Олексійович [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
4. Андрієвський В. О.: життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність : біобібліогр. покажч. [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 8 с. (Серія „Спортивна наука в особах, документах, бібліографії”). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/542>
5. Андрієвський Вадим Олексійович: життєвий шлях та науково-педагогічна діяльність : біобібліогр. нарис [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – Львів : [б. в.], 2016. – 19 с. (Серія „Ректори Львівського державного університету фізичної культури”). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/3790>
6. Андрієвський Вадим Олексійович. Персоналії [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Федерації фехтування Львівської області. – Режим доступу: <http://fencing.lviv.ua/>
7. Библиографический указатель научно-исследовательских и научно-методических трудов профессорско-преподавательского состава института(1946–1962 гг.) / сост. Т. И. Карпенко, А. Н. Князькина. – Львов : [б. и.], 1964. – С. 19–20.
8. Біобібліографічний покажчик наукових праць провідних учених, видатних спортсменів Львівського державного університету фізичної культури (1946–2010) : наук. вид. : у 2-х т. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : ЛДУФК, 2011. – Т. 1. – С. 7–12.
9. Біобібліографічний покажчик наукових праць ректорів Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2015. – 74 с. (Серія „Наукові

- праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 1). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/199>
10. Біобібліографічний покажчик наукових праць ректорів Львівського державного університету фізичної культури [Електронний ресурс] / уклад. Ірина Свістельник. – Вид. 3-тє, доп. – Львів : [б. в.], 2014. – 65 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 1). – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/252>
 11. Біобібліографічний покажчик наукових праць ректорів Львівського державного університету фізичної культури / уклад. Ірина Свістельник. – Вид. 3-тє, доп. – Львів : [б. в.], 2013. – 64 с. (Серія „Наукові праці Львівського державного університету фізичної культури”, вип. 1.).
 12. Біобібліографічний покажчик наукових праць ректорів Львівського державного університету фізичної культури : інф.-дов. вид. / уклад. Ірина Свістельник. – Львів : [б. в.], 2011. – С. 3–7.
 13. Бусол В. Вадим Андрієвський – видатна постать українського спорту / Василь Бусол, Олена Дьоміна, Вероніка Бусол // Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2012. – № 3. – С. 58–61.
 14. Бусол В. Поєдинок думки і волі [26 грудня 2012 року виповнилося би 100 років від дня народження Вадима Андрієвського] / Василь Бусол // Олімпійська арена. – 2012. – № 1. – С. 39–41.
 15. Бусько М. Мрія мого дитинства / Марія Бусько // Теорія та методика фізичного виховання. – 2006. – № 4. – С. 50.
 16. Вадим Андрієвський – видатна постать українського спорту [Електронний ресурс] // Федерація фехтування Львівської області. – Режим доступу: <http://fencing.lviv.ua/>
 17. Герцик М. Львівський інфіз в палітрі українського спорту / Мирослав Герцик // Теорія та методика фізичного виховання. – 2006. – № 4. – С. 5.

18. Глазов В. Тренер олимпийцев Вадим Андриевский «Мушкетер» по жизни, он создал свою школу фехтования [Электронный ресурс] / Владимир Глазов // Брестский курьер. – 2014. – 19 февр. – Режим доступа: <http://www.bk-brest.by/>
19. Енциклопедія олімпійського спорту України / за ред. В. М. Платонова. – Київ : Олімпійська література, 2005. – С. 397.
20. Львівський державний університет фізичної культури : попул. вид. [Електронний ресурс] / [авт. кол.: О. Полянський, М. Линець, І. Свістельник] ; за заг. ред. Є. Приступи. – Львів : ЛДУФК, 2011. – С. 18, 54, 68. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/handle/34606048/868>
21. Садовник О. Душею ректор Вадим Андрієвський відпочивав у фехтувальній залі... [Електронний ресурс] / Олена Садовник // Високий замок online. – Режим доступу: <http://wz.lviv.ua/sport/>
22. Садовник О. Людина-легенда львівської школи фехтування [Електронний ресурс] / Олена Садовник // Поступ. – 2002. – 26 груд. – Режим доступу: <http://postup.brama.com/>
23. Смирновський С. Успіхи фехтувальників Львова нині – це традиції, закладені Андрієвським [Електронний ресурс] / Сергій Смирновський // ЗІК. – Режим доступу: <http://zik.ua/ua/analytics/2012/12/26>
24. Станкович В. Фехтуй и помни обо мне... [Электронный ресурс] / Василий Станкович // Спорт-экспресс online в Украине. – 2012. – 25 дек. – Режим доступа: <http://www.sport-express.ua>

Душею ректор Вадим Андрієвський відпочивав у фехтувальній залі...

Джерело: Високий замок online [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wz.lviv.ua/sport/>

26.12.2012

Олена Садовник

Сьогодні виповнюється 100 років з дня народження видатного тренера, педагога й вченого. Завдяки зусиллям цієї людини Львів став одним із фехтувальних міст світу. Коли після II Світової війни фехтування в Союзі хотіли скасувати (мовляв, втратило

прикладне значення), Вадим Андрієвський з однодумцями відстояв цей вид, перетворивши аристократичне захоплення у масовий спорт.

«Як ЙОМУ ЦЕ ВДАЛОСЯ? – перепитує найвідоміший учень Вадима Олексійовича, п'ятиразовий чемпіон світу та дворазовий срібний призер Олімпіад Василь Станкович. – Наші тренери працювали безкоштовно і з невичерпним ентузіазмом, залучали до спорту «людей з вулиці» — тих, хто не мав уявлення про фехтування. Оскільки обладнаних залів тоді не було, Андрієвський проводив тренування у підвалах, навіть на кухні чи в коридорі власної оселі! Коли Вадим Олексійович уже став ректором Львівського інституту фізкультури, то перед роботою о 8-й ранку зустрічався з нами на тренуванні. А коли йшов, жартував: «Знову йду до кабінету штани просиджувати. Ось привезли нам дві тонни господарського мила. Ну навіщо нам стільки? Ми ж не банно-пральний комбінат». До своїх ректорських обов'язків Андрієвський ставився з відповідальністю, хоча і не дуже їх любив. А душею ректор відпочивав у фехтувальній залі».

На війні Андрієвський був командиром окремого розвідувального 25-го лижного батальйону. Під Равою-Руською батальйон потрапив в оточення німців. Командира було поранено: дев'ять куль пройшли через його тіло, він втратив око, три фаланги пальців на лівій руці... Андрієвський опритомнів лише у госпіталі в Свердловську. Лікар, як побачив Андрієвського, вимовив: «У сорочці народився! Кулі пройшли за міліметр від хребта і життєво важливих органів».

«Мало хто знав про те, що батько – інвалід, — зітхає донька фехтувального метра Вікторія Андрієвська. – Він робив усе можливе, аби про це ніхто не дізнався. У 1946 році нелюдським зусиллям волі привів себе у нормальний фізичний стан. Щодня присідав по 200 разів на одній нозі. У нього була несамовита воля. Якось батько сказав, що стане чемпіоном СРСР з фехтування. Довго йому це не вдавалося: зупинявся на другій-третьій позиціях. Але у 1948-му таки виграв чемпіонат!».

«А ще у нього була патологічна тяга до читання, — веде далі Вікторія Андрієвська. – Його без книги складно уявити. Читав навіть ночами. Вдома у нас була колосальна бібліотека. Серед улюблених його авторів були Діккенс і Лондон. Англійських письменників він любив за гумор, а французьких читав в оригіналі».

«Мене часто запитували, чи не через жінку він втратив око? – згадувала Марія Андрієвська, дружина Вадима Олексійовича. – Через його гарну зовнішність – Вадима іноді порівнювали з Аполлоном – виникали пересуди... Вадик не міг не подобатися. Дівчата говорили, який він цікавий та інтелігентний. Навіть те, що не мав одного ока, а сильне тіло “прикрашали” шрами, викликало у моїх колежанок захоплення».

Успіхи фехтувальників Львова нині – це традиції, закладені Андрієвським

Джерело: ZIK [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zik.ua/ua/analytics/2012/12/26>
26.12.2012

Сергій Смирновський

Сьогодні, 26 грудня, в Україні відзначають 100-річчя від дня народження одного з фундаторів вітчизняної школи фехтування, заслуженого тренера СРСР, колишнього

ректора Львівського державного інституту фізичної культури, професора Вадима Олексійовича Андрієвського.

Успіхи фехтувальників Львова нині – це традиції, закладені Андрієвським
Напередодні цієї дати кореспондент **ІА ЗІК** поспілкувався з людьми, які безпосередньо знали Вадима Олексійовича.

Василь СТАНКОВИЧ – двічі срібний призер Олімпійських ігор, п'ятиразовий чемпіон світу, триразовий чемпіон СРСР. Зараз проживає та працює в США.

– Чи не задумувалися ви над тим, щоб змінити тренера, адже, як нам відомо, В.О. Андрієвський не мав можливості часто відвідувати з вами збори у збірній Радянського Союзу?

– Ні. Таких думок у мене не було. В.О. Андрієвський дійсно не міг їздити зі мною на всі збори та змагання, оскільки в цей період він був ректором ЛДІФК. Проте доля звела мене з іншими видатними тренерами. Це В.А. Аркадьєв, Т.Г. Месхі, А.А. Овсянкін, С.А. Лещьов, Г.А. Свешніков та інші. Це історія, це епоха у фехтуванні і я щасливий, що мені довелося з ними працювати.

– Чи були у вас моменти на початку вашої спортивної кар'єри, коли вам хотілося закінчити заняття фехтуванням? Якщо так, то як на це вплинув В.О. Андрієвський?

– Ні. Хоча на 1-2 курсах інституту я був у збірній вишу з футболу, волейболу та кульової стрільби. До сих пір, якщо бачу м'яч – хочеться з ним погратися. На 3-му курсі я одночасно був зарахований на збори з фехтування та футболу (за збірну інфізу). Зрозуміло, поєднати це було неможливо. І тоді В.О. Андрієвський сказав своє вагоме слово: «Або ти футболіст, або студент інституту».

– Зараз ви працюєте за кордоном. На вашу думку, авторитарний стиль, яким славився Маестро, є прийнятним в роботі з зарубіжними спортсменами?

– Так. В усьому світі на рівні спорту високих досягнень і в професійному спорті авторитарний стиль роботи присутній однозначно, він є прийнятним.

Авторитаризм – це не тільки жорсткий стиль у роботі. Це і ціла система покарань за «неслухняність», за порушення режиму – позбавлення великих гонорарів, премій, штрафи, відрахування з команди, дискваліфікації та ін. Всюди, у всьому світі.

Візьміть футбол – Лобановський – Ого-го! Хокей – Тарасов, Чернишов, Тіхонов. Баскетбол та інші види спорту. Всі великі тренери – автократи.

Андрієвський був дуже вимогливим до учнів, але і до себе ставився так само. Його кликали Босом, Шефом, Тираном, Деспотом, але він був відданим фехтуванню до кінця, на шкоду здоров'ю, сім'ї. Він хотів, він робив, він учив інших, як треба робити. При цьому потрібно враховувати, що він був інвалідом війни, без ока, без трьох пальців, з простріленим тазом та плечем – і став чемпіоном СРСР та заслуженим тренером СРСР.

Борис ТУРЕЦЬКИЙ – широко відомий у світі діяч психології спорту, майстер спорту СРСР з фехтування на шаблях, кандидат педагогічних наук; упродовж довгих років працював викладачем і доцентом кафедр фехтування, психології ЛДУФК, автор книг

«Поєдинок фехтувальників» (1985), «Навчання в фехтуванні» (2007) та інші. Зараз працює тренером у Німеччині.

– Якими рисами характеру, перш за все, вам запам'ятався В.О. Андрієвський?

– Насамперед, хочу відмітити, що Вадим Олексійович – це епоха. І не тільки українського, але і радянського й світового фехтування. Я не був його прямим учнем, але, працюючи з ним на одній кафедрі, багато чому навчився і, напевно, нехай несвідомо, але засвоїв його принципи, як життєве кредо. Передусім, це любов до фехтування. Не захоплення, а велика любов на все життя. В такій мірі, що без фехтування життя стає порожнім, якщо хочете, втрачає сенс. У роботі та тренуванні він був дуже вимогливим до себе та до інших. Зовнішньо – це була дисципліна. І зараз, коли я працюю з дітьми у зовсім інший час та в іншій країні, часто згадую цю рису характеру і намагаюся діяти в тому ж стилі. Не всім подобається, але терплять та звикають, тому що з цього коріння ростуть їх успіхи. Він багато працював в області теорії та методики фехтування, написав чудовий підручник, але при цьому поважав чужу думку. Суворість, певні диктаторські струнки його тренерського характеру поєднувалися зі здатністю розуміти і прислуховуватися до думки інших, навіть не поділяючи її.

– Ви є відомим діячем в області психології фехтування. Яким психологом був у своїй роботі В.О. Андрієвський? Вибір напрямку своєї діяльності ви якось пов'язуєте з особистістю Маєстро?

– Андрієвський не застосовував навмисно будь-яких психологічних прийомів під час змагань. В усякому разі, мені це невідомо. Але в тренуванні їх можна було побачити всюди: від плакатів, на кшталт «не поспішай в бою, програти завжди встигнеш», які висіли в фехтувальному залі і постійно нагадували, як треба фехтувати і як боротися за перемогу, до загальної організації спортсменів на зборах. Своїм настроєм, дисципліною та загальною організацією всієї роботи він створював такий командний настрій на боротьбу, який зараз навіть досвідчені психологи та тренери створити можуть далеко не завжди.

– На вашу думку, що зараз для сучасної молоді є найбільш актуальним зі спадщини Андрієвського: технічні стандарти, тактичні розробки, психологічний підхід до праці з учнем, чи щось інше?

– Існує думка, що Андрієвський належав до тренерів, які віддають перевагу техніці фехтування. Це так, і ця частина його спадщини не може пропасти. І якщо львівські фехтувальники виграють Олімпійські ігри, це означає те, що заклав Андрієвський, створюючи львівську школу фехтування, живе у другій та третій генерації тренерів.

Але головне, що давав нам Вадим Олексійович – це світ фехтування, важкий та радісний світ, в якому ніколи не буває нудно.

Василь БУСОЛ – майстер спорту СРСР, заслужений працівник фізичної культури України, заслужений тренер України, чинний завідувач кафедри фехтування, боксу та національних одноборств ЛДУФК, президент Львівської обласної федерації фехтування.

– Ваше становлення як особистості проходило під керівництвом В.О. Андрієвського. Чи використовуєте ви в своїй роботі зараз якісь його професійні розробки або суто людські риси?

– Вадим Олексійович дав путівку в життя багатьом поколінням фехтувальників. Під його керівництвом і я освоював ази фехтування, став майстром спорту, а з 1969 і до останніх днів його життя пліч-о-пліч працював на одній кафедрі. На його прикладі та під його безпосереднім впливом формувалася моя тренесько-викладацька і науково-педагогічна майстерність. Його фанатична закоханість у фехтування, дисциплінованість, вимогливість і відповідальність як педагога перед своїми учнями, студентами і колегами не дозволяли і нам розслаблятися, стимулювали до спортивного і педагогічного удосконалення. Можна тільки дивуватися його працездатності і працелюбству. Він із натхненням працював як з учнями юнацької групи, так і з кваліфікованими спортсменами, не дивлячись на поважний вік.

У Вадима Олексійовича органічно поєднувалися якості науковця і практика. Його професійні підходи до організації тренувального процесу, викладені у кандидатській дисертації «Методика навчання та шляхи удосконалення спортивної майстерності фехтувальників» і на сьогоднішній день є фундаментом у методиці підготовки фехтувальників.

Переконали, що всі його учні, і я серед них, перейняли від свого Вчителя не тільки професійно-педагогічні знання, вміння і навички, необхідні для успішної діяльності в спорті, а й кращі людські якості – чесність, добропорядність, принциповість, вимогливість.

– Ви є не тільки заслуженим тренером, але ще й відомим науковцем. Як ставився В.О. Андрієвський до питання практичного застосування тренером наукових розробок? Уважно виконував їх, чи все ж таки більше довіряв тренерській інтуїції?

– Вадим Олексійович постійно сам цікавився новинами спортивної науки і заохочував до цього своїх колег-викладачів. Будучи завідувачем кафедри, а пізніше ректором, постійно вимагав підвищення науково-педагогічного рівня викладачів через цільову аспірантуру. Саме це дозволило викладачам кафедри, яку він очолював, підготувати та захистити кандидатські дисертації (В. Келлер, Е. Сладков, І. Дегтярьов, М. Савчин, В. Бусол, О. Лисих, В. Остьянов, Б. Турецький).

Вадим Олексійович був автором багатьох наукових публікацій, методичних розробок, інструментальних методик дослідження. Створений ним електронно-механічний фехтувальник впродовж багатьох років використовувався для НДР студентів і викладачів кафедри. Він досконало володів методикою аналізу змагальної діяльності, вмів виявляти помилки в техніці і тактиці своїх вихованців. Цій проблемі присвячена одна із його методичних розробок «Попередження та виправлення помилок при підготовці фехтувальників».

Втім не виключено, що Вадим Олексійович у багатьох випадках покладався і на свою інтуїцію, адже його великий практичний досвід мав би цьому сприяти. Однак його аналітичний склад мислення, знання психології та вміння об'єктивно оцінювати реальні події, дозволяли приймати свідомі і правильні рішення в будь-яких ситуаціях.

– Коли б Вадим Олексійович був би живий зараз, що, на вашу думку, він би відмітив передусім в особливостях розвитку фехтування взагалі і, зокрема на Львівщині?

– Думаю, Вадим Олексійович був би приємно здивований високими результатами нинішнього покоління львівських фехтувальників. Адже Яна Шемякіна – перша в історії

львівського фехтування олімпійська чемпіонка, а такої кількості львівських фехтувальників, які змагалися цього року в Лондоні, не було на жодній з попередніх Олімпіад. І це, мабуть, втішило би його. У часи найбільш успішної діяльності Вадима Олексійовича у Львові працювало більше тренерів (біля 50), ніж зараз (біля 30). Фехтування культивувало шість спортивних товариств, сім ДЮСШ, дві ШВСМ, шість вишів. На сьогоднішній день кількість товариств, спортивних шкіл, ВНЗ, які культивують фехтування, значно скоротилася.

Напевно, засмутило б його те, що у Львові зникло шабельне фехтування, адже при ньому це був найкращий вид зброї. Вадим Олексійович був свідком масового виїзду за кордон тренерів та спортсменів у перші роки незалежності України. Складалося враження, що Львів втратить славу провідного центру фехтування в Україні. Однак, самовіддана робота тренерів, які не спокусилися принадами закордонного життя, дозволила втримати процес розвитку фехтування на належному рівні. На сьогоднішній день фехтувальники Львівщини посідають провідне місце в Україні в чоловічій рапірі та жіночій шпазі. У цих видах зброї основу збірних команд України складають саме фехтувальники Львова, а очолюють ці команди молоді львівські тренери Андрій Орліковський та Сергій Гаравський. І все ж я впевнений, що досягнення нинішнього покоління спортсменів і тренерів – це продовження традицій, закладених львівською школою фехтування, першозасновником якої був Вадим Олексійович Андрієвський.

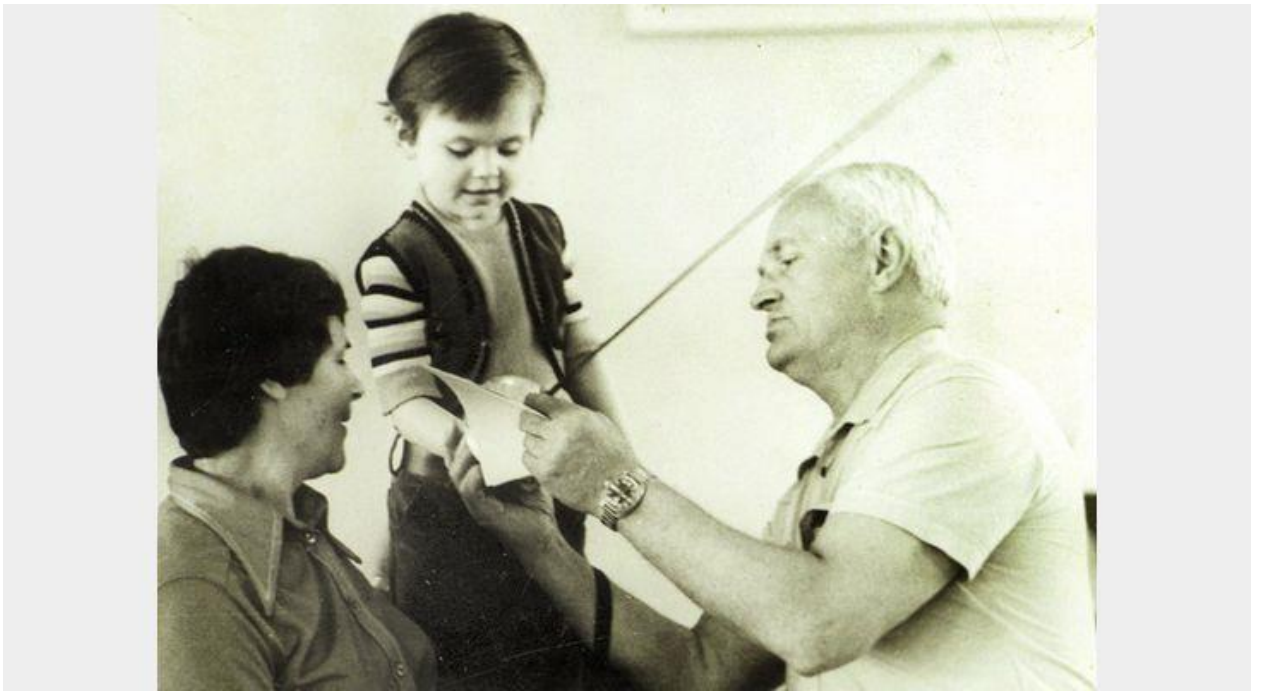
Світлини:

В.Андрієвський - чемпіон СРСР 1948 рік

*Чемпіонат СРСР. В.Андрієвський тренер
чемпіона Василя Станковича*

*Команда м.Львова на нагородженні.
В центрі: Іван Комаров, Вадим Андрієвський*

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**АНДРІЄВСЬКИЙ
ВАДИМ ОЛЕКСІЙОВИЧ**

*Життєвий шлях та
науково-педагогічна діяльність
Біобібліографічний нарис*

Укладач – Ірина Свістельник